

Mentan og ungdómur skal stuðlast

Ætlanin er, at fólk, ið fáast við eitthvørt innan mentan ella ungdómsarbeiði, skulu hava møguleika at søkja sær stuðul, sigur Jákup Lamhauge, býráðsformaður í Runavík, í samband við, at kommunan hevur sett mentan og ungdóm á komandi fíggjarlóg.

DAGFINN OLSEN

Á komandi fíggjarlóg hevur Runavíkar kommuna sett nýtt øki, ið nevnist „Mentan- og ungdómsstuðul“. Avsettir eru 75.000 kr.

Reglur skulu gerast, um hvussu peningurin skal nýtast, men Jákup Lamhauge, býráðsformaður í Runavík sigur, at ætlanin er at stuðla ungdóms- og mentanarvirk-

semi og at fastir karmar skulu gerast at arbeiða eftir, tí ventast kann, at umsóknirnar verða ikki so fáar.

- Hetta er fyrst og fremst ætlað sum stuðul. Nú er hetta ikki teir stóru pengarnir, men hetta er ein byrjan og kanska fara vit at lyfta eyguni meira upp fyri tí, ið hendir á mentanarlaga økinum, sigur Jákup Lamhauge. Býráðið hevur anars áður

Jákup Lamhauge, býráðsformaður í Runavíkar kommunu

stuðlað ymskum, men av eini konto, ið nevndist ymskur stuðul. Jákup Lamhauge nevnrir, at fleiri feløg søkja stuðul og at kommunan hevur roynt at stuðla og hann nevnrir t.d. Heima-virkið og deyvafelagið.

- Vit hava farnu árin verði varnir við at stuðla t.d. uttanlandaferðum, tí nógvir pengar ikki hava verið til. Vit hava heldur roynt at stuðla tí, ið er her heima á landi, sigur Jákup Lamhauge.

Ein byrjan

Frammi hevur onkurtíð verið, at ungdómur og t.d. tónleikarlív ikki hevur havt góðar umstøður í Runavíkar kommunu.

Jákup Lamhauge sigur, at sjálvsagt hevur býráðið havt hetta í huga.

- Tá ein sigur mentan, so verður hugsað um tónleik, sjónleik og so framvegis. Ella um onkur gevur út eina fløgu ella eina bók, so eru

nú møguleikar at stuðla, sigur Jákup Lamhauge.

Hann heldur hetta vera eina byrjan og heldur, at kanska kann krónutalið gerast størri í komandi árinum.

- Men nú fáa vit so at síggja, hvussu tørvurin er, sigur Jákup Lamhauge.

Vanliga er tað býráðið, ið jättar pening, men Jákup Lamhauge væntar, at tað verður Mentanarnevndin, ið kemur at umsita Mentanar- og ungdómsstuðulin og gera tilráðingar.

Promilllutølini eru skelkandi

Talið kann liggja frá 2 og upp til deyðsmarkið, sigur Suni Vinther

DAGFINN OLSEN

Tað vísir seg, at tey, ið drekka mest, eru tilkomin mannfolk og tað er ikki við múkindum. Promillutølini eru skelkandi.

- Tað eru ikki múkinda promillur, ið talan er um, sigur Suni Vinther av politistøðini í Havn.

Hann sigur, at promillutalið kann ofta liggja frá 2 og upp til deyðsmarkið.

I summum londum pá-

standa tey, at tað er lygn, at fólk við slíkari promillu hava koyrt bil, sigur Suni Vinther.

Annars eru eingi nýggj tøl, men gomul tøl finnast, ið vísa aldursbýtið og býtið millum mannfolk og konufólk, sum koyra við kenn-

ing. Men sambært Suna Vinther, so er eingin ivi um, at tilkomin mannfolk drekka mest og hava ofta sera høg promillutøl.

Nógv tikin í oktober

Súni Vinther, stóðleiðari á politistøðini í Havn, heldur at talið á bilfórum, ið koyra við kenn-ing ikki økist. Í samband við jólaborðhaldini hevur politiið økt virksemd í vikuskiftinum.

DAGFINN OLSEN

Talið á fórum, ið koyra við kenning, tykist ikki at vaksa, í mun til undanfarin ár, sigur Suni Vinther av politistøðini í Havn.

Hygja vit eftir tølunum fyri november, so vórðu t.d. 15 tiknir í 1992, 7 tiknir í 1994, 10 í 1997 og talið fyri 1998 er 4, men kanska er ikki alt avgjört hesum við-víkjandi enn.

Ringur oktober

Men hygja vit at oktober, so eru 18 tiknir fyri at koyra ávíkkaðir í ár. Talið fyri 97 var 6 og fyri 95 vórðu 8 tiknir.

Súni Vinther sigur, at talið á tiknum ávíkkaðum bilfórum sum heild er nakað tað sama, sum undanfarin ár, men kanska heldur minni í ár.

Talið fyri 3/4 ár var í fjør 65 tiknir bilfórarar, meðan tað í ár eru tiknir 45 ávík-

aðir fórarar í Havn.

Lyktirnar

Tað stendur væl til við lyktunum á føroysku bilunum. Suni Vinther sigur, at kanska er hetta orsaka av, at bilparkin er blivin nýggjari.

I síðstu viku høvdu teir skrásett, at 1100 bilar vóru kannaðir, men bert 23 finga átalur fyri ljós. Tað vil siga 2%.

Av hesum, ið vórðu

steðgað til lygtakanningar, varð bert ein máldur fyri rúsdrekka.

- Kanska vita fólk, at vit eru úti og halda seg heima, um tey vita at okkurt ikki er sum tað eigur, sigur Súni Vinther, sum tó er sera væl nøgður við tøluni.

Hann sigur, at teir hava økt eftirlit um vikuskiftini, nú jólaborðhaldini eru.

Jón Kragestein viðmerkir

I norska tíðarritinum Samferdsel er gjørt yvirliit yvir, hvussu nógvir bilfórarar í 1997 vóru tiknir í ymskum økjum í Noregi og síðani ákærdir fyri rúsdrekkakoyring. Fyri at smærri øki kunnu verða samanborin við størri øki, er talið av teimum ákærdu dividerað við samlaða bilatalinum í økinum. Úrslitið av einum slíkum rokniatvíki verður eitt sera lítið tal, við nógvum nullum aftanfyrri komandi. Fyri at fáa eitt snøggari tal eru øll tøl faldað við 10.000.

Áðrenn farið verður víðari, skal verða nevnt, at talið av teimum, sum verða ákærdir fyri rúsdrekka ikki uttan víðari avspeglar hvussu rúsdrekka-koyringin er í einum øki. Tí ymist kann verða, hvussu politiarbeiðið verður gjørt frá ári til ár og eisini er nógvi tilvild blandað upp í. Men vit fáa ein part av sannleikanum at vita. Í øllum førum hevur nevnda norska blaðið gjørt eina niðurstøðu, sum sigur, at rúsdrekkakoyring í Noregi gongur mest fyri seg har norðuri í landinum - í Finnmarkini. Men í sama andrátti verður eisini sagt, at møguleikin fyri at verða tikin er størstur í hesum øki, tí at fólk kenna hvønn annan, og at politiið tí hevur rímliga lætt at finna fram til syndararnar. Í teimum stóru økjum sunnanfyri ber hinvegin lættari til at goyma seg í mongdini.

I yvirliitinum á hesari síðuni verða norsku tøluni samanborin við tøl úr Føroyum og Danmark 1997. Fyri at siggja hvussu gongdin hevur verið í Føroyum undanfarin ár, er eisini sett í

Rúsdrekkakoyring

yvirliitið miðaltøl fyri '94, '95, '96 og '97

Yvirliitið sýnir greitt, at talið av teimum, sum verða ákærdir fyri rúsdrekkakoyring í Føroyum, liggur væl omanfyri norsku tøluni og eisini omanfyri tey donsku. Og nýta vit sama tulkningarlag, sum gjørt verður í norska blaðnum, stendur illa til við rúsdrekkakoyring í Føroyum, samanborið við støðuna í Noregi og Danmark. Men uttan iva kunnu vit eisini siga, at í Føroyum, eins og í Norðurnoregi, kenna vit hvør annan, og politiið hevur tí rímliga lætt at finna fram til syndararnar. Harumframt er økið í Føroyum jú so avmarkað.

1	FØ	Eysturoy	'97	124,7
2	FØ	Vágur	'97	123,5
3	FØ	Vágur	'94-'97	121,5
4	FØ	N.oyggjar	'97	119,4
5	FØ	Eysturoy	'94-'97	115,6
6	FØ	Suðuroy		102,6
7	FØ	Sandoy	'97	102,3
8	FØ	Føroyar	'97	99,7
9	FØ	N.oyggjar	'94-'97	98,4
10	FØ	Føroyar	'94-'97	96,6
11	N	Berlevág	'97	92,4
12	FØ	Tórshavn	'97	83,9
13	FØ	Tórshavn	'94-'97	82,6
14	N	Nordkapp		82,1

15	N	Eyje og Hornes		75,2
16	N	Lærdal		74,1
17	FØ	Sandoy	'94-'97	72,6
18	DK	København		68,9
19	FØ	N. Stremoy	'94-'97	64,2
20	N	Kristiansund		62,2
21	FØ	Suðuroy	'97	61,1
22	DK	Nakskov		59,8
23	FØ	Stremoy	'97	59,5
24	N	Oslo		53,2
25	DK	Bornholm		45,7
26	DK	Alt Danmark		42,5
27	N	Vardø		41,9
28	N	Stavanger		41,5
29	N	Bergen		39,1
30	N	Drammen		39,1
31	DK	Esbjerg		38,2
32	DK	Thisted		38,2
33	DK	Århus		34,8
34	N	Kristiansand		33,3
35	N	Lillehammer		24,7
36	DK	Odense		23,1